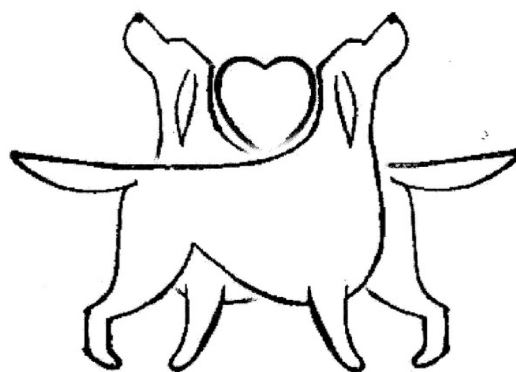

Program Kynoterapii

**Dla uczniów szkoły podstawowej
Zespołu Szkół Specjalnych
w Opolu**

Opracowała: mgr Karolina Knapczyk

WSTĘP	3
CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU.....	5
CELE OGÓLNE	5
CELE SZCZEGÓŁOWE.	5
METODY PRACY	6
FORMY PRACY.	7
TREŚCI PROGRAMOWE	7
EWALUACJA	17
ZAŁĄCZNIKI	18
SCENARIUSZE	18
BIBLIOGRAFIA	23

WSTĘP

Każde dziecko to indywidualność, która spostrzega i odczuwa świat na swój własny sposób. Dla każdego z naszych uczniów wymagania, jakie stawia przed nimi codzienność oraz przyszłość to zadania, którym chcą sprostać, ale do których osiągnięcia potrzebują pomocy osób bliskich i znaczących.

Dziecko z określoną niepełnosprawnością od najwcześniejszych lat objęte jest opieką wielu specjalistów, programów, instytucji. Często na widok rehabilitanta, lekarza czy terapeuty reaguje dystansem i oporem - gdyż konieczność rehabilitacji, tak oczywista dla dorosłych nie zawsze jest zrozumiała dla dziecka, często bywa żmudna, nieprzyjemna i bolesna.

Podejmowanie wysiłku związanego z pracą nad własnym ciałem i umysłem jest trudne i nie zawsze kończy się sukcesem, szczególnie dla osoby z niepełnosprawnością.

Skutkuje to zaniżeniem samooceny, gorszym samopoczuciem, oporem edukacyjnym wobec zadań, a także wobec prowadzących zajęcia.

Terapia z udziałem zwierząt - jest metodą, w której niweluje się czynnik ludzki. Zajęcia wyglądają tak, jakby prowadził je pies, jednak są kierowane przez wykwalifikowanego przewodnika-nauczyciela-specjalistę.

Praca z udziałem zwierzęcia usuwa dystans oraz przełamuje opór wobec proponowanych zadań terapeutycznych, wywołuje pozytywne uczucia, reguluje i rozwija, łagodzi stany rozdrażnienia i napięcia.

Udział zwierząt pozytywnie wpływa na wszechstronny rozwój dziecka, wzmacnia jego osobowość i wiarę w możliwość pokonania trudności.

Zajęcia kynoterapii to jedna z form terapii z udziałem zwierząt. Terapia z udziałem psa wpływa holistycznie na rozwój dziecka z określoną niepełnosprawnością i nie sposób nawet krótko przedstawić wszystkich obszarów, które w wyniku pracy z psem, osoba rehabilitowana w sposób naturalny rozwija.

To co wydaje się istotne, co dzieje się spontanicznie już w pierwszym kontakcie dziecka z czworonogiem, to wzmacnianie koncentracji uwagi poprzez zainteresowanie zachowaniem zwierzęcia.

Spontanicznie rozwija się interakcja między podmiotami, gdyż aktywność dziecka na zajęciach zawsze łączy się z aktywnością zwierzęcia i na odwrót, co w efekcie przekłada się na umiejętność współpracy z innymi. Towarzyszy temu duży ładunek pozytywnych emocji. Następuje proces integracji sensorycznej i stymulacji sensorów.

Poprzez dotykanie wielu stref psiego ciała, w naturalny sposób dziecko rozwija mapę czucia skórno.

Treści programowe wprowadza się w sposób zaplanowany. Dziecko wykonuje zadania w zależności od zaleceń i swoich możliwości. Może obserwować psa, naśladować to, co robi, kończyć zadania rozpoczęte przez psa lub wykonywać zadania dla psa, przy psie, z psem. Zajęcia te mają formę

zabawową, dlatego też dzieci chętnie je wykonują, rozwijając i kompensując przy tym pracę wszystkich analizatorów.

Zajęcia z psem wspierają kształtowanie mowy i porozumiewania się na wielu płaszczyznach, począwszy od mowy biernej, alternatywnych form komunikacji, na mowie czynnej kończąc.

Pies reaguje na każdej z tych płaszczyzn. Dzieci bardzo chętnie wydają psu komendy - co niejako wymusza na nich konieczność komunikacji. Uczą się troski i dbałości o zwierzę, a także panowania nad własnymi emocjami. Kształtuje to prawidłowe postawy społeczne, uczy odpowiedzialności za zwierzę, a w aspekcie prewencyjnym, uczy unikania zagrożeń wynikających z kontaktu z psem.

Pies - terapeutyczny jest postrzegany pozytywnie przez dziecko, gdyż nie potrafi go ocenić czy osądzić. To buduje poczucie sukcesu oraz wiary we własne siły. Emocjonalność dziecka podczas zajęć ma możliwość spontanicznego rozwoju.

Kynoterapia powstała dla osób, które potrzebują wsparcia i pomocy w pokonywaniu codziennych trudności. Uczniowie naszej szkoły, z określonymi niepełnosprawnościami także potrzebują ciekawych form przekazu, metod pracy, kształtujących osobowość, ułatwiających przyswajanie wiedzy.

Z myślą o nich powstał niniejszy program.

CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU.

Program powstał w oparciu o Podstawę programową kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych i gimnazjach. Zawiera pięć celów ogólnych, które są następnie precyzowane poprzez cele szczegółowe.

Osiągnięcie tych celów będzie możliwe dzięki odpowiedniemu doborowi form nauczania dla uczniów niepełnosprawnych.

Program zawiera też opis zadań programowych, sposoby ich realizacji i spodziewane efekty.

Program został stworzony na 1 rok. Po tym czasie powinna nastąpić jego ewaluacja. Zajęcia każdej grupy powinny się odbywać jeden raz w tygodniu w wymiarze 45 min. Ze względu na charakter pracy z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną przedstawiony program jest programem otwartym, w związku z tym możliwa jest realizacja nowych zadań, bądź rezygnacja z zadań w nim zawartych.

CELE OGÓLNE:

1. Pobudzenie motywacji zadaniowej.
2. Rozwijanie aktywności poznawczej.
3. Kształtowanie rozwoju emocjonalnego.
4. Wspieranie rozwoju komunikacji i mowy.
5. Wspieranie funkcjonowania analizatorów.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Dostarczenie pozytywnych przeżyć emocjonalnych.
2. Umożliwienie wykonania zadań dziecku na jego miarę.
3. Wsparcie kreatywności i samodzielności dziecka.
4. Pobudzenie ciekawości dziecka poprzez stymulację zmysłów.
5. Wzmacnianie koncentracji wzrokowej.
6. Niwelowanie stanów lękowych i niepewności.
7. Kompensowanie deficytów emocjonalnych.
8. Uwrażliwianie na potrzeby innych.
9. Pomoc w uzewnętrznianiu stanów emocjonalnych.
10. Kanalizowanie reakcji stresowych.
11. Zachęcanie do komunikacji.
12. Kształcenie prawidłowej wymowy.
13. Utrwalanie umiejętności szkolnych.
14. Usprawnianie koordynacji wzrokowo-ruchowej.
15. Usprawnianie funkcji motorycznych.
16. Kształcenie świadomości swojego ciała.

17. Usprawnianie orientacji przestrzennej.
18. Usprawnianie funkcjonowania w grupie rówieśniczej.
19. Doskonalenie samoobsługi.
20. Utrwalanie nawyków higienicznych.

METODY PRACY:

Kynoterapia to metoda wspierająca, wielokierunkowa i holistyczna. Dlatego podczas zajęć kynoterapii wspiera ją wiele innych metod, pozwalających osiągnąć zamierzony cel terapeutyczny w pracy z uczniem z niepełnosprawnością.

1. Metody polegające na obserwacji:

- obserwowanie zachowania psa terapeuty podczas wykonywania zadania,
- obserwowanie rówieśników, terapeuty podczas wykonywania zadania,
- oglądanie prezentacji, filmów związanych z tematyką kynologiczną.

2. Metody oparte na przekazie słownym:

- adekwatne reagowanie na polecenia kynoterapeuty,
- artykułowanie poleceń wobec psa terapeutycznego,
- rymowanki, wiersze o tematyce kynologicznej,
- bajki, opowiadania, zagadki,
- opis,
- opowiadanie.

3. Metody oparte na praktycznym działaniu:

- układanie, segregowanie, scalanie, porządkowanie przedmiotów,
- nakładanie, zdejmowanie, zapinanie, naciąganie, chowanie przedmiotów,
- rzucanie, przrzucanie, turlanie, trafianie do celu,
- wykonywanie ćwiczeń i zabaw ruchowych,
- odwzorowywanie, kalkowanie, malowanie, rysowanie, wyklejanie.

4. Metody oparte na naśladownictwie:

- naśladownictwo ruchowe,
- naśladownictwo werbalne,
- naśladownictwo zachowań,

Oprócz metod wyróżnionych wyżej, do realizacji programu wykorzystane zostaną elementy innych wartościowych metod, między innymi:

Metoda "Bon Depart"., „Ruchu Rozwijającego"., „Kinezylogii Edukacyjnej".
Metoda "Felice Affolter"., „Integracji Sensorycznej". Elementy Metody Polisensorycznej, Pedagogiki zabawy.

FORMY PRACY:

W kynoterapii wyróżnia się: Spotkania z Psem, Edukację z Psem i Terapię z Psem, Podział ten charakteryzuje grupę docelową, dla której dostosowuje się formy pracy, jednak przeplatają się one zależnie od potrzeb dziecka lub grupy.

Ogólnie wyróżniamy:

1. Formy słowne: recytowanie, opis, opowiadanie, zagadki,
2. Formy muzyczne: słuchanie, odtwarzanie, śpiew, taniec, zabawy muzyczne.
3. Formy ruchowe: zabawy ruchowe, ćwiczenia ruchowe, zawody, rytmizacje.
4. Formy plastyczne: malowanie, rysowanie, wyklejanie, kalkowanie, odwzorowywanie.
5. Formy konstruktorskie: układanie, segregowanie, porządkowanie, modelowanie z mas plastycznych.

TREŚCI PROGRAMOWE:

	Treści programowe	Sposoby realizacji	Spodziewane efekty
1.	Kształtowanie sprawności samoobsługi: - ubierania się	- Ćwiczenia wzmacniające chwyt rąk i napięcie mięśniowe. Zabawy z psem w przeciąganie sznurków i zabawek. Poprawnie chwytywanie piłeczek do rzucania psu, otwieranie pojemniczków i pudełek z karmą, chowanie do materiałowych torebek karmy lub zabawek dla psów. - Ćwiczenia w nakładaniu odzieży. Nakładanie i zdejmowanie ze smyczy psa : obręczy terapeutycznych, kolorowych tub, szarf, kolorowych gumek i spinek . Ćwiczenia w nakładaniu skarpet, rękawiczek, zapinaniu kurtek: Pies terapeuta zdejmuje dziecku nałożoną odzież, rozpina zamki ubrań, zdejmuje buty oraz przynosi do założenia elementy odzieży.	- Dziecko chętniej podejmuje wysiłek ćwiczeń przygotowujących do nakładania odzieży, jak i samodzielnego ubierania i rozbierania się.

	<p>- spożywania posiłków</p> <p>- higieny codziennej</p>	<p>- Ćwiczenia poprawnego utrzymywania i manipulacji sztućcami i naczyniami. Pies terapeuta jest karmiony przy pomocy sztućców, uczniowie uczą się nasypywać, nalewać, mieszać, nakładać smakołyki do miski dla psa, przelewania płynów, przenoszenia na odległość, dzielenia smakołyków na części.</p> <p>- Ćwiczenia sprzątanego po posiłku, mycia naczyń.</p> <p>- Ćwiczenia utrzymywania przyrządów fryzjerskich: szczotka, grzebień, zgrzebło,</p> <p>- ćwiczenia w zastosowaniu przyrządów do czesania, poprzez czesanie sierści psa.</p> <p>- ćwiczenia w zakładaniu i zdejmowaniu gumek spinek z psiej sierści a także zawiązywaniu kokardek, związywaniu psiego włosa.</p> <p>- Ćwiczenia w higienie jamy ustnej: uczniowie obserwują mycie zębów psa, uczniowie ćwiczą mycie swoich zębów.</p> <p>- Ćwiczenia w wycieraniu i myciu, poprzez mycie i wycieranie łap psa po spacerze, kufy psa, po jedzeniu.</p> <p>- Ćwiczenia mycia rąk po zakończonych zajęciach.</p>	<p>- Dzieci sprawniej posługują się sztućcami oraz naczyniami kuchennymi.</p> <p>- Dzieci swobodniej używają przedmiotów fryzjerskich, zawiązują włosy, przypinają spinki, czeszą włosy.</p> <p>- Chętnie myją zęby, myją ręce po zakończonych zajęciach.</p>
--	--	--	---

2.	<p>Umiejętność porozumiewania się z otoczeniem poprzez: wykorzystywanie komunikatów pozawerbalnych, stosowanie alternatywnych metod komunikacji, doskonalenia słownictwa wypowiedzi, doskonalenia wymowy.</p>	<p>Uczniowie ćwiczą mięśnie artykulacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> -dmuchanie w psią sierść, dmuchanie piłeczki między łapy psa, przedmuchiwanie ryżu i chrupek przez słomkę w kierunku psa. - mlaskanie i praca języka. <p>Zabawy naśladownicze zachowań psa, zlizywanie czekolady ze spodeczka w konkurencji na czas,oblizywanie się, picie soku z talerzyka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ćwiczenia mowy biernej. Wydawanie psu komend gestem, wzrokiem, kierowanie psa przy pomocy wskaźnika. - Ćwiczenia mowy czynnej. Wydawanie psu komend słownych, wypowiedzianie pojedynczych słów, formowanie prostych zdań, opisywanie zaobserwowanych zjawisk. - Ćwiczenia alternatywnego słownictwa MAKATON. Porozumiewanie się dziecka z psem za pośrednictwem nauczyciela za pomocą gestów słownika. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawienie jakości wymowy. -Sprawniejsze i odważniejsze komunikowanie się z otoczeniem, - Postępowanie się prawidłową wymową. - Poprawienie komunikacji zastępczej.
----	---	---	---

3.	<p>Rozwijanie percepcji wzrokowej i spostrzegania rzeczywistości przedstawionej na obrazkach, manipulowania i porządkowania przedmiotów, wyszukiwania różnic i zauważania zmian w otoczeniu.</p>	<p>- Ćwiczenia koncentracji wzrokowej. Zauważanie psa, wodzenie wzrokiem, podążanie za psem. - Ćwiczenia w odpoznawaniu różnic w otoczeniu: Zauważanie zmian w otoczeniu sali, ubiorze psa, rodzaju psa, zmian w układzie zajęć. Zabawy „zaczarowany stoliczek”. „Pani dziecko schowała”. „Czego u nas brakuje”. - Ćwiczenia w odpoznawaniu różnic na planszach i obrazkach. - Ćwiczenia na kartach pracy oraz przedstawionych planszach. - Ćwiczenia w segregowaniu przedmiotów według cech: segregowanie wyposażenia terapeuty według użyteczności, segregowanie psich zabawek według cechy wiodącej, porządkowanie przedmiotów w sali według różnych cech, zabawa: „Wszyscy, którzy...”. - Scalanie części w całość: puzzli, rozsypanek, memory, układanek, klocków o tematyce zwierząt.</p>	<p>-Dziecko dłużej koncentruje się na zadaniu, jest bardziej uważne i spostrzegawcze.</p> <p>-Potrafi segregować przedmioty według cech lub cechy.</p> <p>- Układa układanki, puzzle i klocki.</p>
4	<p>Rozwijanie percepcji słuchowej poprzez:</p> <p>-ćwiczenia wrażliwości słuchowej,</p>	<p>- Ćwiczenia natężenia dźwięków. Dzieci ćwiczą różnicowanie dźwięków: cicho, głośno, ciszej, głośniejsze w zabawach śpiewanych „Puszek Okruszek”. „Pies Dingo”. „Pieski małe dwa”. Uczą się modulować natężenie głosu w zależności od potrzeby zajęć. - Ćwiczenia koncentracji słuchowej i odpoznawania dźwięków. Uczniowie ćwiczą słuchanie różnych</p>	<p>- Uczniowie odpoznają różne dźwięki, różnicują natężenie głosu.</p> <p>-Nazywają dźwięki które wydobywa pies.</p>

	<p>-ćwiczenia rytmiczne, słuchu fonematycznego, analizę i syntezę słuchową.</p>	<p>dźwięków dochodzących z ciała psa, w zabawach dźwiękowych odznaczają dźwięki wydobywane z przedmiotów wyposażenia psa terapeutycznego i otoczenia sali.</p> <p>- Ćwiczenia rytmizujące. Wystukiwanie rytmów na różnych przedmiotach oraz instrumentach wraz z recytowaniem wyliczanek. Recytowanie wierszyków rymowanych, zabawy w układanie rymów z różnych psich zabawek oraz psich smakołyków, nawlekanie koralików według rytmu jako ozdoby dla psa.</p> <p>- Ćwiczenia różnicujące sylaby, głoski: Odszukiwanie słów na daną głoskę w nagłosie i wygłosie poprzez: Nakładanie liter na psa dotyczących danej części jego ciała, odszukiwanie słów na daną literę, układanie wyrazów z puzzli literowych, klocków, losowanie przez psa liter, do których uczniowie odnajdują wyrazy, zabawa „konkurs literowy”.</p>	<p>-Wystukują proste rytmy. -Recytują wiersze rymowane i wyliczanki -Dzieci odszukują przedmioty na daną głoskę w nagłosie lub wygłosie.</p>
--	---	---	--

5.	Ćwiczenie pamięci dotykowej, ruchowej i słownej.	<p>Ćwiczenia pamięci dotykanych struktur.</p> <p>Zapoznanie się z różnymi fakturami psiego ciała, zapamiętywanie i nazywanie stref: zimne, ciepłe, gładkie, szorstkie, miękkie, twarde.</p> <p>Ćwiczenia pamięci w poruszaniu się:</p> <p>Poznanie kierunków poruszania się poprzez ćwiczenia stronności ciała. Pies terapeutyczny wykonuje ćwiczenia podnoszenia łap lub obrotów wg. wskazówek przewodnika oraz w zabawach: "Labirynt". "Psia wyspa", "Ojciec Wergiliusz".</p> <p>Ćwiczenia w zapamiętywaniu wierszyków i piosenek</p> <p>Nauka wierszyków rymowanych o psach podczas zabaw ruchowych, oraz piosenek: „Piesek z kresek”. „Kundel bury”. "Tylko biedronka nie ma ogonka".</p>	<p>-Uczniowie znają i nazywają faktury dotyczące psiego ciała i otoczenia.</p> <p>- Łatwiej poruszają się we wskazanym kierunku, zapamiętują tor ruchu.</p> <p>-Dziecko jest osłuchane lub zna wierszyki i piosenki o tematyce związanej ze zwierzętami.</p>
----	--	--	--

6.	<p>Nauka czytania i pisanie w zakresie rozwijania orientacji przestrzennej, usprawniania koordynacji wzrokowo-ruchowej, rozwijania sprawności manualnej.</p>	<p>Ćwiczenia orientacji w zakresie własnego ciała poprzez koncentrację na odczuciach dotykowych. Zabawy: „Makaron”. „Drabina”. „Chowany”. „Zaczarowany psi nos”. Dziecko koncentruje się na odczuciach ciała i reaguje na nie. Pies wskazuje kierunki prawo-lewo w ćwiczeniach typu: przywitanie łapą, obroty w daną stronę, odwracanie głowy, przemieszczanie w danym kierunku, uczniowie naśladują psa a także zadają psu zadania do wykonania.</p> <p>Ćwiczenia lateralizacji. Rysowanie dla psa oburącz, ręką wiodącą, wykonywanie ćwiczeń ruchowych przy pomocy nogi, stopy wiodącej.</p> <p>Ćwiczenia koordynujące wzrok i ruch. Ćwiczenia na kartach pracy, układanie ścieżek dla psa, układanie według wzoru szlaczek z przysmaków. Zabawy: „pies na bramce”. Układanie smakołyków na łapie psa, na nosie, pomiędzy łapami, na piłkach, zabawkach psa. Nakładanie klamerek oraz kolorowych tubek na smycz psa, wykonywanie ozdób dla psa. Ćwiczenia manualne w kolorowaniu, zakreślaniu, łączeniu wzorów.</p>	<p>- Dziecko potrafi pokazać lub nazywa części ciała. - Dziecko posługuje się prawidłowo kierunkami według osi ciała.</p> <p>- Dziecko prawidłowo nazywa kierunki.</p> <p>- Dziecko sprawniej pracuje manualnie i motorycznie.</p>
----	--	---	---

7.	Elementarne umiejętności matematyczne: porównywanie, odwzorowywanie, porządkowanie zbiorów oraz liczenie.	<p>Ćwiczenia na pomocach typu: memory, puzzle, plansze zadaniowe.</p> <p>Porównywanie ilości smakotyków dla psa, psich zabawek.</p> <p>Odwzorowywanie szlaczków, kalkowanie, kopiowanie, porządkowanie zbiorów, przedmiotów według cech, liczenie i przeliczanie: części ciała psa, psich sylwet, wylosowanych przez psa ilości z kostki do gry, utrwalanie umiejętności liczenia poprzez odnajdywanie zadanej ilości w najbliższym otoczeniu.</p>	<p>-Uczeń chętniej pracuje stacjonarnie.</p> <p>- Układa puzzle, układanki, memory.</p> <p>- Uczeń sprawniej przelicza na materiale konkretnym.</p>
8.	Twórczość artystyczna zakresie aktywności muzycznej, plastycznej i tanecznej	<p>Ćwiczenia w zapamiętywaniu wierszyków i rymowanek, Tworzenie małych form teatralnych z udziałem pacynek zwierząt lub psa terapeutycznego.</p> <p>Poznawanie piosenek oraz opowiadań o tematyce zwierząt, zabawy taneczne z psem, elementy tańca z psem, swobodna ekspresja taneczna, tańce integracyjne.</p>	<p>-Uczeń pamięta fragmenty lub całość wierszy i piosenek.</p> <p>- Chętnie słucha opowiadań.</p> <p>- Odtwarza role w przedstawieniach teatralnych.</p> <p>-Aktywniej uczestniczy w zabawach tanecznych.</p>

9.	Poznawanie przyrody w zakresie poznawania różnorodności fauny oraz kształtowania postaw proekologicznych w kontakcie z przyrodą.	<p>Spacery z psem, poznawanie innych ras psów, poznawanie zmian w otoczeniu poprzez obserwację i kolekcjonowanie zbiorów.</p> <p>Oglądanie filmów oraz zdjęć o tematyce zwierząt.</p> <p>Nauka dbałości o zwierzęta, poprzez zapewnienie im jedzenia, picia, miejsca odpoczynku, dbania o ich wygląd oraz samopoczucie.</p> <p>Obserwowanie sprzątania po psie, sprzątanie zabawek po zajęciach i dbałość o porządek w sali.</p>	<p>- Aktywnie uczestniczy</p> <p>W obserwacji zjawisk w najbliższym otoczeniu.</p> <p>- Prawidłowo zachowuje się w kontakcie z psem.</p> <p>- Zna potrzeby zwierząt.</p> <p>-Utrzymuje ład i porządek w sali.</p>
10.	Zajęcia ruchowe w zakresie gier i zabaw ruchowych, ćwiczeń gimnastycznych i wykorzystywania nabytych umiejętności ruchowych w życiu codziennym.	<p>Poznanie zabaw grupowych z udziałem psa.</p> <p>„ Piesek kulasek". „Psia wyspa". „Pieski do domu". "Pies czarodziej". „Chodzi piesek koło drogi".</p> <p>Poznanie ćwiczeń gimnastycznych z udziałem czworonoga.</p> <p>„Tunel". "Naleśniki". "Kto dosięgnie psa". „Wyścigi par". "Zaprzęgi".</p> <p>Utrwalanie właściwych wzorców ruchowych.</p>	<p>- Aktywnie uczestniczy w zajęciach.</p> <p>-Przestrzega zasad gier i zabaw.</p> <p>- Jest lepiej zmotywowane do podejmowania wysiłku fizycznego</p>

EWALUACJA:

Ewaluacja będzie przeprowadzona dwukrotnie w formie kwestionariusza oceny dla rodziców, oraz arkusza obserwacji dla prowadzącego. (Załącznik nr 1.)

ZAŁĄCZNIKI:

1. Karta ewaluacji programu Kynoterapii
2. Scenariusz " Idzie luty szykuj buty".
3. Scenariusz "Kuchenne rewolucje".
4. Scenariusz " Bezpieczeństwo w ruchu ulicznym".

Załącznik nr 1. Karta ewaluacji programu Kynoterapii.

Legenda: Rodzic odpowiada na pytanie wstawiając znak „X”. w okienku wartości.

Przy czym oceny ujemne oznaczają regres w wykonywaniu zadań, ocena neutralna „0” oznacza, że umiejętności pozostają na tym samym poziomie a oceny dodatnie oznaczają postęp w wykonywaniu zadań.

L.P.	PYTANIA EWALUACYJNE	WARTOSC OCENY				
		-2	-1	0	+1	+2
1.	Chętniej podejmuje wysiłek ćwiczeń przygotowujących do nakładania odzieży, jak i samodzielnego ubierania się.					
2.	Chętniej myje zęby, myje ręce.					
3.	Swobodniej używa przedmiotów fryzjerskich.					
4.	Sprawniej postępuje się sztućcami oraz naczyniami kuchennymi.					
5.	Sprawniej i odważniej komunikowanie się z otoczeniem.					
6.	Poprawiło jakość wymowy					
7.	Dłużej koncentruje się na zadaniu, jest bardziej uważne i spostrzegawcze.					
8.	Potrafi segregować przedmioty według cech lub cechy.					
9.	Sprawniej układa układanki, puzzle i klocki.					
10.	Odpoznaje różne dźwięki, różnicuje natężenie głosu.					
11.	Nazywa dźwięki które wydobywa pies.					
12.	Wystukuje proste rytmy					
13.	Recytuje wiersze rymowane i wyliczanki.					
14.	Odszukuje przedmioty na daną głoskę w nagłosie lub wygłosie.					
15.	Zna i nazywa faktury dotyczące psiego ciała i otoczenia.					
16.	Łatwiej porusza się we wskazanym kierunku, zapamiętując tor ruchu.					
17.	Jest osłuchane lub zna wierszyki i piosenki o tematyce związanej ze zwierzętami.					

18.	Potrafi pokazać lub nazywa części ciała.					
19.	Postępuje się prawidłowo kierunkami według osi ciała.					
20.	Prawidłowo nazywa/wskazuje kierunki.					
21.	Sprawniej pracuje manualnie i motorycznie.					
22.	Chętniej pracuje stacjonarnie.					
23.	Układa puzzle, układanki, memory.					
24.	Sprawniej przelicza na materiale konkretnym.					
25.	Pamięta fragmenty lub całość wierszy i piosenek.					
26.	Chętniej słucha opowiadań.					
27.	Odtwarza role w przedstawieniach teatralnych.					
28.	Aktywniej uczestniczy w zabawach tanecznych.					
29.	Aktywniej uczestniczy w obserwacji zjawisk w najbliższym! otoczeniu					
30.	Zachowuje się prawidłowo w kontakcie z psem.					
31.	Zna potrzeby zwierząt.					
32.	Utrzymuje ład i porządek w sali.					
33.	Aktywnie uczestniczy w zajęciach.					
34.	Przestrzega zasad gier i zabaw.					
35.	Jest lepiej zmotywowane do podejmowania wysiłku fizycznego					

Załącznik nr 2. Scenariusz zajęć.

Temat: **“Idzie luty szykuj buty”**.

Czas trwania: 45 min.

Grupa: klasa

Cel główny: **Pobudzenie motywacji zadaniowej i samoobsługi**

Cele szczegółowe:

- Uwrażliwienie na potrzeby innych.
- Utrwalanie koordynacji ruchowej.
- Doskonalenie samoobsługi.

Metoda pracy:

Praktycznego działania, przekazu słownego, naśladownictwa.

Przebieg zajęć:

1. Przywitanie.

Piosenka: “Witaj (imię) jak się masz, wszyscy Ciebie witamy, bądź wśród nas”.

2. Przedstawienie tematu zajęć.

Zaprezentowanie piosenki “idzie luty, szykuj buty”. Obserwacja pogody przez okno, temperatury poprzez wystawienie rąk przez okno, obserwacja ubioru osób przechodzących pod szkołą.

3. Zaprezentowanie psu terapeutycznemu swoich ubrań zimowych wraz z określeniem do czego służą.

4. Zabawa: pies włącza czasomierz. Uczniowie mają za zadanie nałożyć buty zimowe w jak najkrótszym czasie oraz poprawnie.

5. Zabawa: Wszystkie buty wędrują na środek sali. Pies terapeutyczny na komendę przynosi but ze stosiku. Kto rozpoznaje swój but, prosi psa o przyniesienie.

6. Zabawa: “Rękawiczki”. Pies terapeutyczny zdejmuje rękawiczki uczniom, którzy natychmiast nakładają je spowrotem- byleby pies powtórzył czynność.

7. Zakończenie i pożegnanie

Pies jest wołany po imieniu przed każdego ucznia, oraz żegnany poprzez głaskanie.

Załącznik nr 3. Scenariusz zajęć.

Temat: **Kuchenne rewolucje**

Czas trwania: 45 min.

Grupa: klasa

Cel główny: **Pobudzenie aktywności twórczej, sprawczości i motywacji zadaniowej.**

Cele szczegółowe:

- Dostarczenie pozytywnych przeżyć związanych z działalnością twórczą .
- Wzbudzenie ciekawości poprzez stymulację zmysłów.
- Usprawnianie napięcia mięśniowego, współpracy rąk.
- Wsparcie kreatywności i samodzielności.

Metoda pracy:

Praktycznego działania, przekazu słownego.

Przebieg zajęć:

1. Przywitanie.

Piosenka: "Witaj (imię) jak się masz, wszyscy Ciebie witamy, bądź wśród nas".

2. Przedstawienie tematu zajęć.

Zaprezentowanie urywka programu kulinarnego, przedstawienie psa terapeutycznego w roli krytyka kulinarnego.

3. Czynności organizacyjne zajęć:

- Uczniowie wybierają wśród przedmiotów, akcesoria kuchenne potrzebne do wytworzenia psich ciastek.

- Uczniowie przygotowują salę oraz miejsca robocze, a także miejsce dla "krytyka kulinarnego".

4. Przedstawienie przepisu w formie obrazkowej, wybranie produktów spożywczych i przygotowanie ciasteczek.

5. Wybór kształtu lub formy podania należy do uczniów, jednakże pies nie skosztuje ciasteczek podanych nieestetycznie, lub bezkształtnych, ale pozwala na jedną poprawę zadania.

6. Dokonanie oceny przez psa terapeutycznego- wszyscy uczniowie zostają nagrodzeni.

7. Czynności porządkowe w sali.

8 Zabawa w odnajdywanie smakołyków ukrytych u uczniów w kieszeniach.

Załącznik nr 4. Scenariusz zajęć.

Temat: **Bezpieczeństwo w ruchu ulicznym**

Czas trwania: 45 min.

Grupa: klasa

Cel główny: **Pobudzenie aktywności poznawczej, uwagi i bezpiecznych zachowań w terenie.**

Cele szczegółowe:

- Dostarczenie pozytywnych przeżyć związanych z możliwością opieki nad psem.
- Wzbudzenie koncentracji zadaniowej i uważności na zjawiska zachodzące w otoczeniu.
- Usprawnianie koordynacji ruchowej.
- Utrwalanie zasad bezpiecznego poruszania się poza terenem szkoły.

Metoda pracy:

Praktycznego działania, przekazu słownego, naśladownictwa, obserwacji.

Przebieg zajęć:

1. Przywitanie.

Piosenka: "Witaj (imię) jak się masz, wszyscy Cie witamy, bądź wśród nas".

2. Przedstawienie tematu zajęć.

Przedstawienie planu wyjścia ze szkoły i zasad zachowania w ruchu ulicznym, dobór par na wyjście.

3. Czynności samoobsługowe.

Uczniowie ubierają się samodzielnie lub z pomocą nauczyciela.

Uczniowie pomagają ubrać psa terapeutycznego: obroża, szelki, smycze.

4. Wyście poza teren szkoły.

- Opowiadanie psu jakie budynki sąsiadują ze szkołą, omawianie ich części charakterystycznych: kolor, przeznaczenie.

- Odpowiadanie psu (zatrzymanemu na komendę) jak nazywa się rzecz przy której się zatrzymał i do czego służy.

- Zatrzymanie się i ćwiczenia przy przejściu ulicznym. Zatrzymanie psa przed pasami poprzez wydanie komendy. (Pies nie rusza się z miejsca dopóki uczniowie nie rozejrzą się, czy przejście jest bezpieczne lub czy zapalą się właściwe światła)

- Uczniowie prowadzą psa na zmianę, tak aby utrzymać właściwy poziom emocji i zaciekawienia przez czas wykonywania zadań.

5. Powrót do szkoły i zakończenie.

- Czynności samoobsługowe własne i pomoc psu.

- Powrót do sali i utrwalenie sytuacji zaistniałych podczas zajęć.

Za każdą wypowiedź uczeń może w ramach nagrody poczęstować psa smako-
łykiem.

6. Pożegnanie.

BIBLIOGRAFIA:

1. Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa dnia 30.08.2012, Poz .977 Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27.08.2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego, oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
2. W. Dykcik (red.), *Pedagogika Specjalna*, UAM, Poznań 2005.
3. W. Dykcik, *Pedagogika specjalna wobec aktualnych sytuacji i problemów osób niepełnosprawnych*, UAM, Poznań 2005.
4. E.M. Skorek, *Terapia Pedagogiczna, Tom II, Zagadnienia praktyczne i propozycje zajęć*, IMPULS, Kraków 2005.
5. J. Stadnicka, *Terapia dzieci muzyką, ruchem, mową*, WSiP, Warszawa 1998
6. C.S Kranowitz, *Nie-zgrane dziecko w świecie gier i zabaw*, HARMONIA, Gdańsk 2012.
7. J. Silberg, *Gry i zabawy z maluchami*, MEDIA RODZINA, Poznań 1995
8. E. Gruszczyk-Kolczyńska, *Edukacja matematyczna dzieci-dziecięcia matematyka*. WSiP, Warszawa 1997.
9. E.M. Minczakiewicz, *Zabawki i propozycje zabaw dla dzieci o prawidłowym i zaburzonym rozwoju*, HARMONIA, Gdańska 2012.
10. J. Jastrzęb, *Gry i zabawy w terapii pedagogicznej*, CENTRUM METODYCZNE POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ MEN, Warszawa 1994.
11. A. Franczyk, K. Krajewska, J. Skorupa, *Baw się przez animaloterapię*, IMPULS, Kraków 2012
10. H. Wojciechowska, Swiętańska Masgutowa-Hawryluk, *Kynoterapia w integracji odruchów*, FUNDACJA KYNOTERAPEUTYCZNA "WŁAŚNIE TAK". Warszawa-Bydgoszcz 2006.
11. K. Sundance, *101 sztuczek dla psów*, MUZA, Warszawa 2012.

Materiały zawarte w niniejszym programie mogą być wykorzystywane lub rozpowszechniane jedynie w celach informacyjnych oraz wyłącznie z notą o prawach autorskich oraz ze wskazaniem źródła informacji.